

6/18 Οκτωβρίου 1868 ἀκριβῶς ὅπος τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα ἀστεροσκοπείου παρατηρηθεῖσα λαμπρὰ βολῆς, εἰχε χρῶμα ἔρυθρὸν καὶ κίτρινον καὶ διέλαμψεν ὡς ἡμέρα σχεδόν.

Κατὰ τὴν ὥλην δὲ ἐξ τῆς συνίστανται διακρούνται οἱ μετεωρίται ἐκ σιδηρίτας, (οἵτινες πολλάκις συνίστανται ἀπὸ καθαρὸν σίδηρον) καὶ εἰς ἴδιας ἀερολίθους. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὑπάρχουσι καὶ βαθμίδες μεταβάσεως ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο γένος, ὅπως ὑπάρχουσι καὶ βαθμίδες σχετικῶς πρὸς τὸν ὅγκον, διτοικίσται ἀπὸ μικροτάτων τεμαχίων μέχρι βάρους γγωστοῦ 800 χιλιογράμμων. Ἐν γένει δμως ἀνευρίσκονται ἐν αὐτοῖς διὰ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως αἱ γνωσταὶ τῆς γῆς ἀπλαῖ οὐσίαι.

Η φασματικὴ ἀνάλυσις ἔνεκα τῆς ταχύτητος μεθ' τῆς φέρονται οἱ διάφτοντες, δὲν ἡδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ ἔξετάσῃ ἀκριβῶς αὐτοὺς· οὐχ ἡττον ἐφαρμοσθεῖσαι εἰς τὸ φαινόμενον τοῦ Αύγοντος καὶ τοῦ Νοεμβρίου, κατέδειξε τούλαχιστον διτοικίσθει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῶν ἀναφλεγομένων σωματισμών.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ τὰ περὶ τοῦ ἀξιολόγου αὐτοῦ φαινομένου, ἐξ οὗ καὶ περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ σύμπαντος γνώσεις ἡμῶν πύρινθησαν, ὅπως ἐκ τῶν ῥηθέντων καταφαίνεται. Μὲ δὲ τὴν ποικιλίζου τῶν σχηματισμῶν ἀνευρίσκομεν τὴν ἐνότητα τῆς ἐνεργείας καὶ τὰς αὐτὰς περίπου ὅλας, ὅπως τοῦτο καὶ ἡ φασματικὴ ἀνάλυσις τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων διδάσκει.

Ἴπολείπονται δμως πολλὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν περὶ τὰ φαινόμενα ταῦτα γνώσεων ἡμῶν, ἀτιναὶ ἡ ἐνδελεχὴς ἕρευνα θὰ ἀποκαλύψῃ προϊόντος τοῦ χρόνου, ἰδίως δὲ τὰ περὶ ἐνδεχομένης τινὸς διαφορᾶς μεταξὺ ἀερολίθων καὶ διαττόντων σχετικῶς πρὸς τὸν χῶρον ἐξ οὗ ἔχονται.

Δ. Κ. ΚΟΚΚΙΔΗΣ.

ΕΡΓΟΥΒΡΑ.

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.]

I

— Μήπως θὰ εἰπῇς πάλιν διτοικάζω πάντοτε, διτοικάζω ποτὲ εὐχαριστημένος, διτοικάζω ἀρέσκομαι νὰ ἐπιπλήττω, ἐνῷ ἀπὸ ἐναντίας σὺ κάμνεις διτοικάζω διὰ νὰ μὲς δυσαρεστῆς;

Ταῦτα ἔλεγεν δ. Κ. Βενουά ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν εὔζυγόν του, καλὴν καὶ εὐτραφῆ μητέρα, ἡτις ὑπέφερε τὴν καταιγίδα ταῦτην τῶν λέξεων μὴ δειχνύουσα μηδεμίαν συγκίνησιν.

Ο. Κ. Βενουά ἦτο μικρόσωμος, παχὺς, κόκκινος, σφυγμένος ἐντὸς μαύρου φορέματος τοῦ τελευταίου συρμοῦ, κρύπτων τὰς χονδράς χειράς του ὑπὸ τὰ περιχειρίδιά του, καὶ τοὺς πόδας του ἐντὸς στιλβόντων καὶ στενωτάτων ὑποδημάτων, τακτοποιῶν δύο δυνατῶν ἐπιτιθειότερον τὰς τρίχας τὰς ὅποιας τῷ εἶγον ἀφήσει τὰ πεντάκοντα ἑτη του, ἀπατῶν ἐν βραχυλογίᾳ ἀπὸ τὸν ῥάπτην, τὸν κομμωτὴν καὶ τὸν ὑποδηματοποιόν του τὴν χάριν καὶ τὴν εὐγένειαν τοῦ ἡθους, τὰς ὅποιας τῷ εἶχεν ἀρνηθῆ προδήλως ἡ φύσις.

Δὲ ἀπαιτήσεις τοῦ δψιπλούτου βιομηχάνου ἀπεκαλύπτοντο ἐκ πρώτης ὅψεως, ἀπό τε τὴν ἐνδυμασίαν καὶ ἀπὸ τοὺς τρόπους καὶ τοὺς λόγους του· ἔχοντες καὶ ἔρχοντες μὲ τὰς κοινοτέρας φράσεις, ὡμίλησι περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του μετὰ ἐπιτετηδευμένης ἀταράξιας, ἥκουεν ἑαυτὸν μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ἐσέβετο τὰ πλούτη τὰ ὅποια εἶχε κερδήσσει.

Η. Κ. Βενουά ἦτο στρογγύλη, νεαρὰ, εύρωστος· ὑπῆρξεν ἵσως καὶ νόστιμος, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο μόνον ἀνάμνησις· μὴ ἔγουσα δμως καὶ ὁ σύζυγός της μηδεμίαν εὐγένειαν τοῦ ἡθους, ἀνεπλήρου τουλάχιστον τὴν ἔλλειψιν διὰ τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς εἰλικρινείας, τὰς δηποίας ἔξεργαζεν ἡ φυσιογνωμία της καὶ αἴτινες εἰλκυσιν τὴν σομπάθειαν πάντων. Ἀπλουστέρα τοῦ Κ. Βενουά, ἐνθυμουμένη τὴν καταγωγὴν της ἐπροσπάθει, μόνον δμως εὐχαριστήσῃ τὸν σύζυγόν της, νὰ μναθῇ πρὸς τὴν περιουσίαν της. Ο πολυτελὴς τρόπος τοῦ ζῆν τὴν ἐκοπίαζε· δὲν ἐγνώριζε νὰ προσποιήται τὴν μεγάλην κυρίαν, καὶ ἔγκατέλειπεν εὐχαρίστως, δμως ἐπανέλθῃ εἰς τὰς οἰκιακὰς φροντίδας, τὰ πλούσια ἐνδύματα διὰ τῶν δηποίων τὴν ἐπεβάρυνεν ὁ σύζυγός της.

Συγχάκις ἐπάλαισεν δμως ἀποφύγη τὰς ἐπιδείξεις. Τὴν ἡμέραν δὲ καθ' θην ἀρχίζει ἡ παροῦσα διήγησις, ἐπέμενε τασσοῦτον μαλλὸν εἰς τὴν ἴδεαν της, καθόσον ἐνδεικεῖται ποτὲ δλιγώτερον τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀρχοντος καὶ κυρίου της. Ήτο Κυριακή, ἡμέρα ἀναπαύσεως; διὰ τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον, διτοικάζω ἀπὸ πρωΐας νὰ ἐπισκεφθῶσι κατὰ πρῶτον ἐξοχικὴν οἰκίαν τὴν δηποίαν δ. Κ. Βενουά πρὸ μικροῦ ἡγόρχουσεν. Δὲν τῇ ἦτο λοιπὸν ἐπιτετραμμένον τὴν ἡμέραν ἐκείνην τουλάχιστον ν' ἀφήσῃ δημιουργὸν της εἰς Παρισίους τὴν προσποίησιν καὶ τὴν ἐπίδειξιν;

— Δὲν ἐννοεῖς τίποτε, ἔλεγεν δ. Κ. Βενουά. Πρὸ δύο ὥρων σὲ τυρκινῶ ματαίως νὰ ἐνδυθῆς. Πήγασις γρήγορας νὰ στολισθῆς· φόρεσε δὲ καὶ τὰ διαμαντικά . . . καὶ φόρεμα ἀνοικτόν εἰς τὴν ἐξοχήν;

— Πῶς! δὲν γίνεται; Όταν πηγαίνωμεν εἰς τὸ θέατρον δὲν βλέπεις εἰς τὰς κωμῳδίας αἱ δηποίας συμβαίνουσαν εἰς τὴν ἐξοχήν, δτε αἱ ὑποκρίτριαι φο-

ροῦν ἀνοικτὰ φορέματα; . . . Ἀλλὰ σὺ δὲν τὰ ἔν-
νοεῖς αὐτά. . . . εἰς βρένουν. Ποτὲ δὲν θὰ μάθης νὰ
κρατήσῃς τὴν θέσιν σου!

Ἡ δὲ Κ. Βενουά ἀπεκρίθη γελώσει:

— Τὴν θέσιν μου! τὴν θέσιν μου! τὴν θέσιν μιᾶς
κυρίας ἐργαστηρίου.

— Εἶπε καλλίτερον τῆς συζύγου ἐμπόρου, καὶ
ὅταν ἔχῃ τις πεντακοσίας χιλιάδων φράγκων ἴδιας
του, χωρὶς νὰ λογαριάσῃς τὰ μέλλοντα, νομίζω δτὶς
ἀνέσθις ἀρκετὰ ὑψηλὰ εἰς τὴν κοινωνικὴν βαθμίδα.

Ἡ Κ. Βενουά δυσαρεστημένη τὰ μέγιστα νὰ ἔγ-
χαταξίψῃ τὸν κῆπον ὃπου ἀνεπαύστο ήσυχος ὑπὸ^{την}
σκιὰν τῶν δένδρων, καὶ ἀνέπνεεν ἐλεύθερα μὲ
τὸ πρωΐνὸν ἔνδυμά της, δὲν ἡδυνήθη πλέον νὰ κρα-
τεῖθῇ.

— Μ' ἐπανχλέγεις πάντοτε τὰ αὐτὰ, ἀνέκρεξε,
καὶ μὲ βαρύνεις μὲ τὴν θέσιν καὶ τὴν κοινωνικὴν
βαθμίδα σου! Τί ἀπαιτεῖς λοιπὸν ἀπὸ ἐμὲ περιεστότε-
ρον; . . . Δὲν φορῶ ἄλλο ἀπὸ μεταξωτὰ φορέματα. . .
μὲ φαλμπαλάδες ἔως εἰς τὸν λαϊκὸν· ἔχω ἔνα σω-
ρὸν μεταξωτὰ τὰ ὅποια μὲ στενοχωροῦν, καὶ λαχού-
ρια τὰ ὅποια πίπτουν μέχρι τῶν ποδῶν μου καὶ
μὲ ἐμποδίζουν νὰ περιπατῶ ἐπιδεικνύω τὸν πλοῦτον
μας ὅσον τὸ δυνατὸν περιεστότερον! . . . Άν δὲ αὐτὰ
δὲν ἀρκοῦν διὰ νὰ φχνω μεγάλη κυρία, δὲν ἔννοι,
μὰ τὴν ἀλήθειαν, τίποτε. Μήπως πιστεύῃς δτὶς δια-
σκεδάζω στολίζομένη μὲ ἔνα σωρὸν ματαίων κο-
σμημάτων! δὲν ἡμπορῶ νὰ κινηθῶ ἐλευθέρα! Θὰ
μὲ τὴν ἀδύνατον νὰ φροντίσω περὶ τοῦ γεύμα-
τός μας.

— Αὐτὸ θέλω καὶ ἔγώ καὶ διὰ τοῦτο παρήγ-
γειλα τὸ γεύμα εἰς τοῦ Ποτέλ.

— Τί ἔκαμεις; ἐπῆρες τὸ γεύμα σου ἀπὸ τὸ κα-
ππλεῖον;

— Καππλεῖον! ξενοδοχεῖον πρώτης τάξεως!

— Τὸ ὅποιον δὲν θὰ ἡμπορέσω νὰ ἐπιτηρήσω!

— Τόσον τὸ καλλίτερον! διότι αἱ γνωρίζω θὰ
κατεγίνεσσο ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ τὰ ἀγγεῖα τοῦ μη-
γειρείου. Εἶτα, κυρία Βενουά, θέλεις νὰ μάθης τὴν
ἀλήθειαν; δὲν ἡσο γεννημένη διὰ νὰ ἀνυψωθῇ; ἡσο
προσφεύσμενη διὰ τὸ μαγειρεῖον, καὶ δὲν ἔννοεις ἄλλο
ἢ νὰ ἐμβολάνῃς καὶ νὰ μαγειρεύῃς!

— Νὰ μαγειρεύω! Τί βλέπεις λοιπὸν δῖειον κα-
ταφρονήσεως εἰς τὸ μαγειρεῖον; Όλος ὁ κόσμος τὸ
μεταχειρίζεται, μεγάλοι καὶ μικροί! . . .

— Τρώγει τις, ἀλλὰ καὶ δὲν μαγειρεύει.

Τὴν προσβολὴν ταύτην ἡσθάνθη ὑπὲρ πᾶσαν ἄλ-
λην ἡ σύζυγος τοῦ Κ. Βενουά.

— Πώς δὲν μαγειρεύει τις! ἀνέκρεξε, μόνον οἱ
σεμνότυφοι φυσιοῦνται νὰ βρωμίσουν τὰ δάκτυλά των,
ὅπως μερικαὶ ἐκ τῶν γνωρίμων μας, ἐργαστηριάσταις
ὦς ἡμεῖς, αἱ ὅποιαι ἐκλαχμένουν ἔχουταις πριγκιπέσ-

σαις καὶ σέβονταις ἔστιτάς ὡς δὲν ἡσαν ἄγια λείψανα.
Καὶ σὺ δὲν ἴδιος, δὲν ὠμήλεις τοιούτοτρόπως πάντοτε
πρὸ δλίγων χρόνων ἐπήνεις τὰ προτερήματά μου ὡς
καλῆς οἰκοκυρᾶς. . . . καὶ τὴν λευκὴν σάλτσαγμου!

— Αἴ! κυρία, αἱ σάλτσαις ἔχουν τὰς ἐποχάς των.

— Οχι! ὁ αὐθρωπος παρέρχεται, ἀλλὰ αἱ σάλ-
τσαι μένουν. Καὶ νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἀν χρε-
άζωνται τόσαις προσποιήσεις, τὰ πλούτη σου μὲ βρ-
ύνουν· ἡλθαν πολὺ ἀργά! ἔχω πλέον ἄλλας συνη-
θείσεις.

Ἡ Κ. Βενουά εἶχε δίκαιοιν, διότι εἶχε ἀποκτήσει
συνηθείες τόσους στερεάς, ώστε αἱ νουθεσίαι τοῦ συ-
ζύγου της ἡσαν ἀνίσχυροι. Ο Βενουά, ἀφ' οὗ ἐπὶ
πολὺν χρόνον ἔζησεν ἀθλίως εἰς τὸ κατώτατον ἐμ-
πόριον, κατώρθωσε νὰ κερδήσῃ τὴν περιουσίαν τὴν
ὅποιαν πρὸ τόσου χρόνου ἐπεδίωκε, καὶ οὐδὲν ἔβλεπε
πλέον ὑπεράνω αὐτοῦ. Συνέστησεν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς
Περουβίας ἐν ἐκ τῶν ἀπεράντων ἐκείνων ἐργαστηρίων
ὅπου πωλοῦνται πκνία, μεταξωτά, ὑφάσματα, σάλια,
τάπητες, σκιαδίσκαι καὶ πᾶν διάφορο. Η δὲν ἀφορᾷ
εἰς τοὺς ἔχοντας ἐργαστήρια τοῦ συρμοῦ ἀπέδιδε δὲ
εἰς τὴν προσωπικήν του ἀξίαν ἐπιτυχίαν, τὴν ὅποιαν
ῷρειλε κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς περιστάσεις καὶ δὲν
περιεπάτει μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν παλαιών παλαιών
καὶ τῶν πελατῶν του, εἶχε τὸ ἥθος μεγάλου
ὑπαλλήλου ἐπιθεωροῦντος τοὺς κατωτέρους του. ἔ-
λεγε δὲ «Ἐγώ!» ὡς ὁ Λαοδικείος ΙΔ', καὶ ἐνόμιζεν ἐ-
αυτὸν αημαντικὸν ὑποκείμενον. διθεν δὲν πρέπει νὰ
φαίνεται παράξενον ἀν ἐτρώγετο ἀδιακόπως τὴν σύ-
ζυγόν του, ητις κατ' αὐτὸν ἔβλαπτε τὴν ὑπόληψίν
του διὰ τῶν ἀπλουστάτων τρόπων της.

Ἡ αἰώνια αὖτη ἀνάμνησις τοῦ παρελθόντος εἶγε
καὶ τὸ καλόν της· ἡ καρδία τῆς κυρίας Βενουά ἔμει-
νεν ἀμετάβλητος ὡς καὶ ὁ χαρακτὴρ της τάγαπα μὲν
τὸν σύζυγόν της εἰλικρινῶς; ὅσον καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ
δὲν κατώρθωσε νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς
μηταίστητός του. Ζήσασα ἐν στενοχωρίᾳ, σχεδὸν
ἐν πτωχείᾳ μεγάλη τοῦ τεσσαρακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλι-
κίας της, συνήθισας εἰς μικρὸν οἰκισκὸν βίον, δὲν
μετεβλήθη ὑπὸ τοῦ πλούτου οὔτε ἀνεμόρφωσε τὴν
ἀνατροφὴν της.

Ἐκείνος ἀπ' ἐναντίας τάγαπα μόνον διάφορον
καὶ θὰ ἡτο εύτυχης δὲν ἡδύνατο νὰ περιπατῇ φέρων
ἐπ' αὐτοῦ ἐγγεγραμμένον τὸν ἀριθμὸν τῆς περιου-
σίας του. Ή οἰκία τὴν ὅποιαν ἡγόρασεν ἡτο ἐκ τῶν
πλέον ἀναπτυτικῶν, ἔχουσα κηπον μεγάλον καὶ κα-
λῶς φυτευμένον· ἀλλ' ὁ Κ. Βενουά ἐπεθύμει νὰ κάψῃ
τὸ μικρὸν δάσος τὸ ὅποιον κρύπτων ἐν μέρει τὸν
δρόμον ἐμπόδιζε τοὺς περιθίαβατας νὰ τὸν βλέπωσι
περιερχόμενον εἰς τὸν κηπόν του.

— Βεβούως, ἔλεγε, θὰ ἡννικευτικώτερον· θὰ
λέγουν· βλέπετε τὴν ὡραίαν ταύτην δενδροστοιχίαν;

ἀνήκει εἰς τὸν Κ. Βενουά· γνωρίζετε τὸν Κ. Βενουά, τὸν ἴδιοκτήτην τῆς Περουβίας. . . Ιδού, εἶναι αὐτὸς ὁ ὄποιος περιπατεῖ ἐκεῖ· ἔρχεται νῦν απαυθῆ μετὰ τὰς μεγίστας ὑποθέσεις του. . .

Η Κ. δύμας Βενουά προετίμα νὰ περιπατῇ ἐλευθέρως εἰς τὸν κηπόν της. Άλλούτε πρὸς τὴν μονογενῆ αὐτῶν θυγατέρα Εύδοξίαν ἥσαν σύμφωνοι. Η Εύδοξία ἡτο καλὴ, ἀπλὴ, φιλάγαθος καὶ τοῦτο ἥρκει εἰς τὴν μητέραν αὐτῆς. Ο Κ. Βενουά, ἀπ' ἐναντίας δυσηρεστεῖτο διὰ τὴν ἀπλότητά της, καὶ ἐπειθύμει νὰ τὴν ἔθλεπεν ἀξιοπρεπεστέραν. Ἀνέθρεψεν αὐτὴν εἰς ἓν τῶν πρώτων σχολείων τῶν Παρισίων, τῇ ἔδωκε, κατ' αὐτὸν, τὰς καλλιτέρας ἀρχὰς. . . δὲν τῇ ἐπέτρεπε νὰ πλησιάζῃ εἰς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον· πάντα δύμας ταῦτα ἔμενον ἄνευ ἀποτελέσματος.

— Καὶ τοῦτο εἶναι σφάλμα σου, ἔλεγεν εἰς τὴν σύζυγόν του, τὴν διαφθείρεις μὲ τὰ φιλελεύθερα γνωμικά σου.

Καὶ τῷροντι τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ Εύδοξία ἔδιδε δεῖγμα ἐλλείψεως ἀξιοπρεπείας, διότι ἀντὶ νὰ κάθεται πρὸ τοῦ κατόπτρου, ἔτρεχεν εἰς τὸν κηπού, διασκεδάζεσσα ὡς ἀσύμμαντον κοράσιον. . . καὶ τοῦτο τὴν ἡμέραν δὲ περιέμενον προσκεκλημένους!

— Καὶ προσκεκλημένους πολλὰ διασκεδαστικοὺς, ἔλεγεν ἡ Κ. Βενουά· τὸν Κ. καὶ τὴν Κ. Γοργερὸν, ἀρχαίους κατασκευαστὰς σοκολάτας, εἰς τὴν ὅποιαν ἔχωναν κατὰ τὸ ἡμίσυο ἀλεύριον. . . καὶ τοὺς ὅποιους τίποτε δὲν εὐχαριστεῖ.

— Έκέρδησαν πλέον τοῦ ἔκκτομμαρίου. . .

— Μὲ τοιούτον ἱατρικόν! . . . Πόσον δὲ κόσμος ἀγνοεῖ τὸ καλόν! Δὲν ἐπρασκάλεσες καὶ τὸν Κ. Ἀλέξανδρον; σὺ δὲ ὄποιος εἶσαι τόσον ὑπερήφανος, ἔχεις σχέσιν μὲ πολλὰ ὑψηλὸν ὑποκείμενον, μὲ ἔνα κομκωτήν!

— Δὲν ἔδυνάμην νὰ κάμω διαφορετικά· ἔχομεν σχέσεις ὡς ἐκ τῶν ὑποθέσεων. Γνωρίζεις κάλλιστα δὲ πρόκειται νὰ γίνη συμμέτοχος εἰς τὴν Περουβίαν διὰ διακοσίας χιλιάδων φράγκων.

— Καὶ διὰ τί ἀφοῦ τὸ κατάστημα πηγαίνει καλὰ καὶ ἄνευ αὐτοῦ;

— Ναί, ἀλλὰ ἡμπορεῖ νὰ ὑπάγῃ καὶ καλλίτερα· μὲ διακοσίας χιλιάδων φράγκων εἰσερχομένας εἰς τὸ ταμείον μου δύναμαι νὰ τριπλασιάσω τὰ κέρδη μου. . . . Επειτα δὲ Ἀλέξανδρος μὲ φέρει ἔνα φίλον του, ἔνα μεγιστᾶν!

— Πῶς δὲ Ἀλέξανδρος ἔχει φίλον μεγιστᾶν;

— Γνωρίζεις δὲ τι ἔχει μεγάλην κλίσιν εἰς τὰς ὥραιας τέγνας. . .

— Δηλαδὴ δὲ μεταπωλεῖ ἀπείρους ἀνοσίας.

— Καλόν! Εἶχεν ἔνα πελάτην φίλον τῶν τεχνῶν ὡς αὐτὸς καὶ τοῦτο τοὺς συνέδεσεν. . . Εἶναι Μεζικανὸς εὐγενὴς, ὁ Βαρόνος, Σεκραμέντος, Βαρόνος

μόνος. . . καὶ δὲν φοβεῖται νὰ ξεπέσῃ ἐρχόμενος εἰς τὸν οἴκον μου.

— Έλπίζω τούλαχιστον διτι δὲν ἐλησμόνησες τὸν Πέτρον μὲ τὸν υἱόν του.

— Οχι, διότι θὰ μὲ ἐπέπλυττες. . . Εγὼ δύμας δὲν τοὺς ἀγαπῶ. . . εἶναι στεναὶ κεφαλαῖ.

— Εἶναι κάλλιστοι ἀνθρωποι, οἱ ὄποιοι μᾶς ἀγαποῦν πολὺ καὶ εἶναι σχεδὸν μέλη τῆς οἰκογενείας· οἱ Πέτρος εἶναι ἀνάδοχος τῆς Εύδοξίας.

— Τοῦτο δύμας δὲν τῷ διδει τὸ δικαιώματα νὰ ἔναι μεμψίμοιρος, νὰ κατακρίνῃ τὰ πάντα, νὰ προσποῖται τὸν φιλόσοφον.

— Δὲν εἶναι φιλόδοξος.

— Διότι δὲν ἔχει τοὺς τρόπους νὰ ἔναι.

— Καὶ δὲν λείπει ἡ εὐφυΐας οὕτε εἰς αὐτὸν, οὕτε εἰς τὸν υἱόν του τὸν Παύλον, δὲ ὄποιος εἶναι πολὺ πεπαιδευμένος.

— Όρχειον προτέρημα νὰ ἔναι τις πεπαιδευμένος! Όλος δὲ κόσμος ἡμπορεῖ νὰ ἔναι. . . φθάνει μόνον νὰ λάβῃ ἀνατροφήν. . . Τέλος πάντων δὲν προκειται περὶ αὐτοῦ· τοὺς ἐπροσκάλεσε καὶ πρέπει νὰ ἔσαι εὐχαριστημένη. Κάμε με τόρρα καὶ σὺ μίαν χάριν πρὸς ἀνταμοιθήν· ἔνδυσσου ώραίς καὶ ἔσσο εὑμενῆς πρὸς τὸν Κ. Σεκραμέντον.

— Μήπως γνωρίζω πῶς διμιλοῦν εἰς τοὺς βρόνους;

— Μὴν ἀνησυχής· διμιλεῖ πολὺ ὀλίγον τὴν γαλλικήν, σχεδὸν καθόλου. . . ἀλλ' εἶναι εὐγενέστατος ἔξωτερικῶς.

— Πόσον διασκεδαστικὸν θὰ ἔναι!

Καὶ ὑπακούουσα εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ συζύγου της ἀπεφάσισε τέλος νὰ στολισθῇ. Ενῷ δὲ ἀπήρχετο δὲ Κ. Βενουά ἀνέκραζεν ἐκ νέου·

— Φόρεσε τὸ πλουσιώτερον ἔνδυμά σου, τὰς δαντέλλας σου. . . καὶ μὴ λησμονήσῃς τὴν χρυσῆν ἀλυσιν τὴν ὅποιαν σ' ἔδωκα εἰς τὴν ἑορτήν σου, ἐκείνην τὴν χονδρήν.

II

Ο Κ. Βενουά, εὐχαριστηθεὶς δὲ εἶδε τὴν σύζυγόν του ἀπερχομένην νὰ στολισθῇ, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, τὴν ὅποιαν ἀδιακόπως ἔθαύμαζε, παρετήρει τὰς χρυσᾶς ζωηφόρους, καὶ τὰς περιχρύσους θύρας, δσάκις δὲ διέβιεν ἐνώπιον κατόπτρων ἔχαρέτα εὐσεβάστως τὸν ἴδιοκτήτην τῶν ὥραίων ἐκείνων πραγμάτων. Πλὴν μετὰ μικρὸν ἐτάραξεν αὐτὸν ἡ εἰσοδος τοῦ Κ. Πέτρου μετὰ τοῦ υἱοῦ του Παύλου.

Ο Κ. Πέτρος ἡτο δινθρωπος πεντήκοντα ὥξετρων, ὑψηλὸς, λεπτὸς, ἔχων φυσιογνωμίαν εἰλικρινῆ, ἄνευ προσποιήσεως ἢ προμελέτης εἰς τοὺς τρόπους καὶ τὸ ἔνδυμά του· πρακτικὸς φιλόσοφος, ἄνευ ματαιότητος ἢ φιλοδοξίας, ἀπλοῦς εἰς τὰς δράσεις του, ἡρετικοῖς εἰς τὸ μικρὸν εἰσόδημά του τὸ προερχόμενον

ἀπὸ τὴν πατρικὴν κληρονομίαν του καὶ ἀπὸ τὴν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν θέσιν του; ἦτο τίμιος μὲν καὶ γενναῖος, ἀλλ' ἐν ταύτῳ καὶ δλίγον βίαιος, μὴ ἀνθιστάμενος εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἀντιλογίας καὶ μὴ θυνάμενος, μὲ δλην τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν ἀρχαῖον φίλον του, νὰ ὑποφέρῃ τὰς περὶ εὐγενείας ἰδέας τὰς δποίας συνέλαβε πρὸ μικροῦ. Ἕγάπα τὴν βαπτιστικήν του Εὔδοξίαν, ὑπερεπήνει τὴν ἀπλότερά της, δι' ἣν τὴν ἐπέπληττεν ὁ πατὴρ αὐτῆς, καὶ συνηγόρει πάντοτε ὑπὲρ τῆς Κ. Βενουά τῆς δποίας ἐνέκρινε τὴν ἀγαθότητα. Διὰ τοῦτο σπανίως ὁ κενόδοξος ἔμπορος καὶ αὐτὸς συνηντῶντο χωρὶς νὰ φιλονεικήσωσιν^{*} δ Βενουά ἐφανεῖτο πολὺ τὸν αἰώνιον ἐπικριτήν του, τὸν δποίον δμως δὲν ἐτόλμακα ν' ἀποκλείσῃ ἀπὸ τὰς συναναστροφάς του.

Ο Παῦλος, ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου, ἦτο είκοσιπενταετής πολιτικὸς μηχανικὸς, ἀλλὰ πολὺ νέος ἀκόμη ὡστε νὰ κατέχῃ Θέσιν ἐπικερδῆ εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, δὲν ἤδην κατέχει νὰ καυχηθῇ ἕως τότε εἰμὴ διὰ τὸν τίτλον του[†] ἔκτὸς δὲ τούτου ἦτο καλὸς, χαρίεις καὶ ώραῖος, μηδέποτε ἐπιδεικνύων τὰ προτερήματά του ταῦτα, πρᾶγμα βεβαίως σημαντικόν·

— Καλή ήμέρα, Βενουά, εἶπεν ὁ πατὴρ εἰσερχόμενος. Φθάνομεν πολὺ ἐνωρίς, γνωρίζω ὅτι δὲν εἶναι ξδιον τοῦ μεγάλου κόσμου καὶ ἵσως σκανδαλισθῆς διὰ τοῦτο[‡] ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ στενοχωρῆται τις μὲ τοὺς παλαιοὺς του φίλους. Άλλως τε καὶ δὲν πταίω ἐγώ· διὰ τοῦτο τὸν Παῦλον πρὸ δύο ὥρων θὰ καταβούμε... Πῶς εἶναι η σύζυγός σου καὶ η κόρη σου;

— Η σύζυγός μου ἐνδύεται καὶ η κόρη μου ἐπίσπει, ὑποθέτω... ἔκτὸς μόνον δὲν τρέχῃ εἰς τὸν κῆπον ἀκόμη, διότι κανεὶς δὲν μὲ ἀκούει ἐδώ.

— Δὲν ἥργαπόρησεν ἐκείνη, φίλε μου ἡμεῖς μόνον ἥλθαμεν πολὺ ἐνωρίς[§] ὁ Παῦλος θὰ μπάγῃ νὰ τὴν εἰδοποιήσῃ... θὰ ἔναι πολλὰ εὐτυχής νὰ θαυμάσῃ τὴν οἰκίαν σου καὶ τὸν κῆπόν σου, δὲν εἶναι ἀληθίες, Παῦλε;

— Ναι, διτε εἶδα μὲ φαίνεται ώραιότατον καὶ θὰ ήμας πολὺ εὐτυχής νὰ θαυμάσω καὶ τὸ ἐπίλοιπον.

Ο Κύριος Πέτρος ἐμειδίασε, διότι ἐνός διτε λέγων ἐσήμαινεν ἵσως τὴν Εὔδοξίαν. Πιθανὸν δὲ καὶ δ Κ. Βενουά νὰ συνέλαβε τὴν αὐτὴν ἰδέαν, διότι ἥθελησε νὰ κρατήσῃ τὸν Παῦλον διὰ νὰ τῷ δείξῃ τὸ κακνιστάριον, τὸ δωμάτιον τοῦ σφαιριστηρίου καὶ τὸ ἐστιατόριον[¶] ἀλλ' ὁ παλαιὸς φίλος του ὑπέλαβε λέγων·

— Εἶχεις καιρὸν νὰ τὰ ἴδης ὅλ' αὐτά^{**} πήγαινες τόρας νὰ ἐπισκεφθῆς τὸν κῆπον, εἶναι περιεργότερος ἀπὸ τὸ σφαιριστήριον^{**} καὶ ἀν συναντήσῃς τὴν βαπτιστικήν μου, εἶπε την διτε ἐπιθυμδα πολὺ νὰ τὴν ἀσπασιῶ.

Ο Βενουά ἥθελησε ν' ἀκαντήσῃ, ἀλλ' ὁ Πέτρος δὲν ἤκουσεν αὐτὸν^{**} ὥθησε τὸν υἱόν του ἔξω καὶ ἔγκληθε^{**} ἐντὸς θρανίου κρατῶν πλησίον του τὸν ἰδιοκτήτην τῆς Περουνίας, δεστιεὶς ἐψιθύριζε μεταξὺ τῶν δόδοντων του·

— Ιδού, ἀρχίζει ἀπὸ τόρα δ Κ. Λδιάκριτος νὰ ἐγκαθιδρύεται ἐδώ.

Ο Κ. Λδιάκριτος δὲν ἐφαίνετο ὅμως προσέχων εἰς τὴν δυσχεραίνουσαν ὄψιν τοῦ φίλου του.

— Δοιπόν, τρώ τησεν, αὐτὸς εἶναι ὁ πύργος σου;

— Μη! ἀπεκρίθη ὁ ἰδιοκτήτης μὲ φευδῆ μετριοφροσύνην, εἶναι νόστιμον μικρὸν προσωρινὸν κατάλυμα.

— Μικρὸν κατάλυμα! εἶσαι δύσκολος... Έγὼ νομίζω διτε εἶναι παραπολὺ μεγάλον καὶ ώραῖον διὰ σέ εἶναι οἰκία ἐκατομμυριούχου!

— Καὶ λοιπόν! ἂν δὲν εἴμαι ἀκόμη, θὰ γίνω.

— Τίς τὸ ἥξεύρει;... Πόσον ἐπλήρωσες τὸ... προσωρινὸν τοῦτο κατάλυμά σου;

— Τίποτε συζεύν... δημητρίου ἐπρότεινα νὰ πληρώσω μετρητὰ, παρακατέθεσα ἐκατὸν χιλιάδας φράγκων ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν... καὶ η ὑπόθεσις ἐτελείωσε.

Καὶ δ Πέτρος στραφεὶς μετὰ ζωηρότητος

— Εκατὸν χιλιάδας φράγκων! ἀνέκραξε^{**} σὺ, Βενουά, ἀφήρεσες τόσαν σημαντικὸν ποσόν ἀπὸ τὸ ἐμπόριον σου! καὶ τοῦτο δι' ἐν παγνιδάκι, διὰ μίαν φαντασιοκοπίαν!

Σείων δὲ τὴν κεφαλὴν μὲ ἥθος ἐν μέρει εἰρωνικὸν, ἐν μέρει δὲ περίλυπον.

— Πρόσεχε, ἐπρόσθεσε, πρόσεχε, κύριε τῆς Περουνίας! η ματαιότης σου θὰ σὲ καταστρέψῃ^{**} η πολυτέλεια σου θὰ κάμη φθονερούς, θὰ είποιν διτε ἀφανίζεσαι, η ὑπόληψί σου θὰ μποφέρῃ καὶ θὰ τελειώσῃς μὲ καμμίαν πτῶσιν.

— Έγώ! Χρειάζεται σεισμὸς διὰ νὰ μὲ ῥίψῃ... δὲν ἐννοεῖς τίποτε περὶ ἐμπορίου. Εἶχω φθονερούς, χάρις τῷ Θεῷ! ὅπως ὅλοι οἱ ἀνθρώποι οἱ φθάσαντες εἰς ὑψηλὴν θέσιν^{**} ἀλλὰ τοὺς ἀφίνω νὰ φωνάζουν καὶ ἐγὼ ἔξακολουθῶ τὸν δρόμον μου.

— Διὰ τοῦτο δύνασαι καὶ νὰ πέσης.

— Εἶσαι πτηνὸν κακοῦ οἰωνοῦ, πάντοτε δυσάρεστα πράγματα λέγεις.

— Σὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν... ἀλλὰ σὺ δὲν θέλεις νὰ τὴν ἀκούσῃς.

Καὶ λέγων ταῦτα, ἔλαβε μηχανικῶς ἐφημερίδα εὑρισκομένην ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ παρετάρει αὐτὴν, ἀφίνων τὸν Βενουά νὰ μεμψιμοιρῇ ἐναντίον ἐκείνων οἵτινες ἀξιοῦσι νὰ δίδωσι μαθήματα χωρὶς νὰ ζητήσεις περὶ αὐτῶν.

— Τί εἶναι τοῦτο; ἀνέκραξε αἴφνης^{**} βλέπω καὶ θρησκευτεῖς νὰ δίδῃς ὅλην ὅμιλής εἰς τὸν τύπον.

Ο Βενουά ἀναμφισβόλως ἐνόησε περὶ τίνος ἐπρό-

κειτο, διότι ήθέλησε ν' ἀρπάσῃ τὴν ἐφημερίδα ἀπὸ τὰς γειταὶ τοῦ φίλου του· ἀλλ' οὗτος ἐπιμένων ἤρχε ν' ἀναγνώσκῃ μὲν ἥθος σκευπτικὸν ταῦτα·

«Ἔ Περουβία, τὸ μέγιστον ἔργαστήριον τοῦ κόσμου, ἐσχάτως ἐπλάτυνεν ἔτι μᾶλλον τὸν κύκλον τῶν ἀπεράντων ὑποθέσεών της. . . .»

— Τὸ γνωρίζω αὐτό! ὑπέλαθεν ὁ Βενουά προσπαθῶν νὰ διακόψῃ τὸν φίλον του, ἀλλ' οὗτος ἀναγνώσκε πάντοτε.

«Οἱ παραδειγματικὸι οὗτοι οἶκοι ἐγένετο ἡδη παραδεκτὸι ὑπὸ τῆς ἀριστοκρατίας, καὶ τὸ πλῆθος συρρέει τόσον εἰς τὰς ἀπεράντους αἴθουσας τοῦ ἔργαστηρίου, ὥστε τὸ κατάστημα κατήντησε πολὺ μικρὸν πρὸς τοὺς πελάτας του.

«Ἔ ἀνήκουστος αὕτη ἐπιτυχία δὲν φαίνεται παράδοξος, ἀφ' οὗ θαυμάσῃ τις τὴν κομψότητα, τὴν γάριν, τὴν στερεότητα ὅλων τῶν πραγμάτων τὰ ὄποια δίδονται εἰς τὸ κοινὸν μὲ τιμὰς ἀληθῶς μεθώδεις.

«Πάντα τὰ θεάματα εἶναι δυνατὰ ὅταν ἔχῃ τις τὴν εὐφυΐαν καὶ τὸν βιομηχανικὸν νοῦν τοῦ Εἰρυτοῦ Κ. Βενουά. . . .»

Ο Πέτρος ἔβριψε βλέμματα ἐπὶ τοῦ βιομηχάνου, ὃς τις ἐλάμβανεν ἥθος μεγαλοπρεπές.

— Εἶσαι μετριόφρων τῷ εἶπεν. . . Πλὴν διὰ τὶς σταματήσῃς ἐν τῷ μέσῳ τόσον ὀρείας ὅδοῦ; Ἀφ' οὗ ἥρχησες ἡδύνασσο νὰ προσθέσῃς ἀκόμη μίαν στήλην. . . πρὸς ἐν φράγκον καὶ εἰκοσιπέντε ἡ γραμμή.

Ο Βενουά ἡμέλησε ν' ἀρνηθῇ πλὴν ὁ Πέτρος ὑπολαθὼν·

— Τόλμησε, εἶπε, νὰ βεβαιώσῃς ὅτι δὲν εἶσαι σὺ ὁ ἀποστέλλεις εἰς δημοσίευσιν τὴν εἰδοποίησιν. Τὸ βέβαιον εἶναι: διεισεῖται εἰς κατάστασιν νὰ διμιλήσῃς περὶ τοῦ ἔχυτοῦ σου κάλλιον παντὸς ἄλλου, διότι: ίσως δὲν ὑπάρχει ἄλλος γνωρίζων τὴν μεγαλοφύΐαν σου.

Ο δὲ Βενουά ἀνεγερθείς·

— Ναι, εἶπε, τὴν μεγαλοφύΐαν μου. Δὲν ἔπλασα ἐγὼ τὴν Περουβίαν. . . δὲν ἔκαμε ἐγὼ τὰ πάντα ἀπὸ τὸ μηδέν;

— Οπως ὁ Θεός.

— Καὶ ἐντὸς ἐξ ἐτῶν ἐκέρδησα πεντακοσίας χιλιάδας φράγκων.

— Τί ἀποδεικνύεις αὐτό;

— Ἀποδεικνύει. . . ἀποδεικνύει πρῶτον ὅτι ἐκέρδησα πεντακοσίας χιλιάδας φράγκων. . . Γελᾷς δι' αὐτὸν, κύριε φιλόσοφε.

— Αὐτὸς εἶναι τὸ καλλίτερον τὸ ὄποιον ἡμπορών νὰ κάμω. Λέγων μεγάλους ἀριθμούς, φαντάζεσαι ὅτι ἔξηγησες τὰ πάντα. . . Χρήματα! Χρήματα! ὅλον ἐν αὐτὰ ἔχεις εἰς τὸ στόμα σου.

— Κάριν τῶν ἄλλων οἱ ὄποιοι δὲν ἔχουν εἰς κανέν μέρος.

— Τὸ λέγεις δι' ἐμὲ καὶ ἐλπίζεις νὰ μὲ πειράξῃς;

Χάνεις καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸν κόπον σου· γνωρίζεις κάλλιστα διτὶ δὲν ἔρθασσε εἰς τὸ θύμος σου· τίμαι τόσον γελοῖος ὥστε νὰ εὐχαριστοῦμαι μὲ τὰ δλίγε τὰ ὄποια μὲ ἀφῆκεν ὁ πατήρ μου.

— Όρατον πρᾶγμα!.. ἔξιντα χιλιάδας φράγκων.

— Πεντήκοντα ἐννέα, οὐδὲ λεπτὸν περισσότερον.

Γνωρίζω διτὶ δὲν εἶναι τίποτε τὸ ποσὸν αὐτὸς διὰ σᾶς τοὺς κυρίους ἐμπόρους διότι θέλετε σήμερον νὰ γίνεσθε πλουσιώτατοι ἐντὸς δέκα χρόνων, νὰ ἔχετε ἔξοχοις οἶκους, ἀμάξας, νὰ φαίνεσθε μεγάλοι ἀρχοντες.

— Εἶναι φυσικώτατον.

— Τί νομίζεις; Έρωτησε ὅμως καὶ ἐκείνους τοὺς ὄποιους ἀναγκάζετε νὰ σᾶς πληρώνουν τόσον ἀκριβές, ἂν τὸ εὑρίσκουν ἐπίσιμης φυσικόν.

— Εἶναι ἀναγκαῖον ἡ Γαλλία νὰ πλουτίζῃ τὸ ἐμπόριον, ἀφ' οὗ τὸ ἐμπόριον πλουτίζει τὴν Γαλλίαν.

Καὶ ὁ Πέτρος ἀνυψώσας τοὺς ὄμοιους;

— Όρατα τὸ εἶπες. Σύ! πλουτίζεις τὴν Γαλλίαν!

Ομίλησε με περὶ τοῦ πλοιάρχου δοτικού φέρει τὰ προσόντα μας εἰς τὴν ἀκραν τοῦ κόσμου, ἀνοίγει νέας ἔξαδους, τρέφει τὴν ναυτιλίαν μας· περὶ τοῦ βιομηχάνου δοτικού ἐφευρίσκει, γονιμοποιεῖ τὴν πρώτην ὑλην, δίδει τροφὴν εἰς ἐκατοντάδας ἔργων τοῦ Γαλλίαν· ἀλλὰ σεῖς, οἱ ἐμπόροι, οἱ μεσολαβοῦντες, τὴν καταστρέφετε!

— Αὐτὸς εἶναι φοβερόν! καὶ ἀν ἡμπορῆς νὰ μὲ τὸ ἀποδείξῃς. . .

— Δὲν εἶναι δύσκολον· ὅλα τὰ συνήθη τῆς καθημερινῆς χρήσεως, τὰ ἀναπόφευπτα πράγματα εἶναι ἀκριβότατα, καὶ τοῦτο χρεωστεῖται εἰς ποίους; εἰς σᾶς μόνους. Θέλεις νὰ εἰπῶ εἰς τὶ συνίσταται ἡ ἡμπορικὴ μεγαλοφύΐα σας; Εἰς τοῦτο ἐκείνο τὸ ὄποιον ἀγοράζετε μὲ πίστωσιν ἀντὶ εἰκοσιπέντε λεπτῶν, τὸ πωλεῖτε τρίχ φράγκα μετρητά· τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δύσκολον. Φορολογεῖτε τὸ κοινὸν τὸ ὄποιον ἀπαυδίζετε τὸ ἀναγκάζετε νὰ σᾶς πληρώνῃ τὸν πολυτέλειαν σας, καὶ κομπάζετε λέγοντες ὅτι τὸ ἐμπόριον πλουτίζει τὴν Γαλλίαν.

Ταῦτα ἀκούων ὁ Βενουά ἐταράττετο· ἥθελε μὲν ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἥσθιαντο ἔχυτὸν ἴσχυρότερον.

— Άφες, εἶπεν ἀποτόμως· δὲν ἡμπορεῖ τις νὰ σύζητῃ μαζῆ σου· εἶσαι ἀπηρχαιωμένος, δὲν ἔννοεις τὸν αἰῶνά σου.

— Τὸν ἔννοιο κάλλιστα δυστυχώς· ἔχεις πεντακοσίας χιλιάδας φράγκων, εἶται ἀξέος ὑπολήψεως· διτὸν ἀποκτήσῃς ἐν ἐκατομμύριον θὰ ἔσαι μέγας ἀνήρ.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδέα μου. . . Δύναμεις νὰ σὲ ἀπαριθμήσω ἐκείνους οἱ ὄποιοι ἀνυψώθησαν πολὺ, ἀν καὶ ἥρχισαν διπλας ἐγώ.

— Βεβαιώτατα εἶπεν ὁ Πέτρος ἐγερθείς, ὑπάρχει πρῶτον ὁ μαρκέσιος Καραβά. (Ἀκολουθεῖ.)